

EMAKEELE SELTSI AASTAKOOSOLEK

Emakeele Seltsi aastakoosolek peeti 26. märtsil Tartus. Traditsioonilise teadusliku ettekande pidas Jüri Viikberg teemal „Väliseestlased ja eesti keel”.

Ettekande algul tõdeti, et küsimustele, kes on väliseestlased ja mis on väliseesti keel, ei ole seni suudetud ühest vastust anda. Kui välismaal elamine on iseenesest piisav kriteerium, siis eestlust defineerida on keerulisem: tihti ei oska ka inimene ise ennast üheselt määratleda, esineb segaabielusid, on tekkinud n-ö sõlmes sugupuud. Ka statistikat võidakse teha erinevalt, mõnes riigis on statistika aluseks rahvus, teisel taas päritolu- või sünniriik.

Väliseestlaste keele puhul ei ole võimalik rääkida homogeenest keeletarvitusest, saab arvestada arvukate idiolektidega, millel on küljes asukohamaa kõla. Kuid maades on olukord erinev: Siberis ja Rootsis on eesti keel kandunud neljandasse põlve, seega on põhjendatud kõnelda siberieesti ja rootsieesti keelest, tulevikus ehk ka kanadaeesti keelest, sest on märke, et sealgi kandub keel neljandasse põlve. Teiste riikide puhul ei ole see seni võimalik olnud, niisiis tuleb teha selget vahet, millal rääkida eesti keelest välismaal, millal väliseesti keelest. Ettekandes toodi ka rohkesti näiteid väliseestlaste keelele iseloomulikest joontest. Kokkuvõttes jõuti tõdemuseni, et väliseestlastel on kindel seos ja kontakt Eestiga, kindlasti on oluline see, et eesti keel jõuaks ühest põlvkonnast teise. Eesti keele kasutamist, levikut ja õppimist peaks toetama, nagu ka haridusministeeriumi programmid ette näevad. Samuti on väliseestlaste teema ka Emakeele Seltsi teema: on korraldatud keelepäevi,

mis on olnud väliseestlastele äärmiselt tähtsad keeleoskuse ja keeletunde säilitamise jaoks. Eesti keel välismaal on see, mida Eesti peaks toetama, ning väliseesti keel see, mida eesti teadlased peaksid uurima. Väliseestlaste keeletarvitus on indikaatoriks keele arengutele ja nähtustele, mis võivad ette tulla ka Eestis.

Koosoleku ametlikus osas esitas Emakeele Seltsi teadussekretär Annika Hussar seltsi 89. tegevusaasta aruande, mille koosolek kinnitas ühehäälselt. Revisjonikomisjoni aruande esitas revisjonikomisjoni esimees Kullo Vende, kes tõdes, et seltsi rahaasjad on korras.

Revisjonikomisjoni ettepaneku peale pikaajalised võlglast seltsist välja arvata vastas seltsi esimees Helle Metslang, et juhatus arutas seda ja otsustas esmalt mõjutada võlglasti liikmemaksu ära maksma. Helle Metslangi ja Helju Kaalu sõnul ongi saadud häid tulemusi, mõne liikmega ei ole kontakti saadud, ent paljud on võla tasunud.

Tegevliikmeks võeti vastu Piret Järvela, Elle Vaimann, Tiina Tärk, Kairi Tamuri, Eva-Liina Asu-Garcia, Maris Johannes, Tiia Neuvonen, Siiri Soidro, Helena Metslang, Leelo Padari, Martin Ehala, Petar Kehayov, Sirje Õim ning Madis Arukask.

Seltsi juhatuse ettepanekul jäeti liikmemaksu määr muutmata: töötajate liikmemaksuks jäi 75 krooni, pensionäride ja üliõpilaste liikmemaks on 25 krooni aastas.

Järgnesid juhatuse, revisjonikomisjoni ning auliikmete valimised. Juhatuse valiti Helle Metslang, Karl Pajusalu, Jüri Viikberg, Mati Erelt, Jüri

Valge, Asta Õim ja Annika Kilgi. Juhatuse voliajaks kinnitati neli aastat. Revisjonikomisjoni valiti Kullo Vende, Mari Kendla ja Sirje Mäearu. Emakeele Seltsi auliikmeks valiti Viivi Maanso, Ellen Uuspõld ja Tiit-Rein Viitso.

Elsa Pajumaa andis üle Tallinna Teadlaste Maja tänukirja Tiiu Ereltile, Jüri Viikbergile, Tõnu Tenderile, Peeter Pällile, Helju Kaalule. Ühtlasi tegi Elsa Pajumaa Emakeele Seltsile ettepaneku korraldada Eesti kooliõpilastele suvine keelelaager, koos sellega oleks ehk või-

malik moodustada ka Emakeele Seltsi noorteorganisatsioon. Jüri Valge sõnas kommentaaris, et Eesti Noorte Keeleorganisatsioon asutati juriidiliselt moodunud aasta veebruaris, see kuulub Emakeeleõpetajate Seltsi juurde ning noorte keeleorganisatsioonil on kurator ka Emakeele Seltsist. Emakeele Selts on üritanud noorte keeleorganisatsiooni kaasa tõmmata näiteks ääremaade keelepäevade korraldamisele.

EVA VELSKER